

SPRAWOZDANIE
z działalności Fundacji Wspomaganie Wsi
w roku 2011

Dane ogólne

1.1. Nazwa Fundacji

Fundacja Wspomaganie Wsi
ul. Bellottiego 1, 01-022 Warszawa
tel. 636 25-70 do 75, fax 636-62-70
e-mail: fww@fww.org.pl   www.fww.org.pl

ustanowiona przez Prymasa Polski Kard. Józefa Glempa 25 czerwca 1998 r. jako powstała w wyniku połączenia i w miejsce Fundacji Wspomagającej Zaopatrzenie Wsi w Wodę i Fundacji Rolniczej, wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000136874 dnia 25 10 2002 roku. Numer statystyczny Fundacji REGON 016022791.

1.2 Władze Fundacji

Zarząd Fundacji:

1. Piotr Szczepański – prezes
zam. ul. Wyszogrodzka 3 m 60, 03-337 Warszawa
2. Andrzej Kuliszewski
zam. ul. J.Sibeliusa 31, 02-641 Warszawa
3. Mikołaj T. Steppa
zam. ul. Sobieskiego 6 m 30, 02-957 Warszawa

Oświadczenia woli w imieniu Zarządu składają dwaj członkowie Zarządu lub jeden członek i pełnomocnik powołany przez Zarząd.

Fundacja Wspomaganie Wsi rozpoczęła działalność z dniem 30 czerwca 1999 roku jako następcą prawnym, przejmujący wszystkie prawa i zobowiązania na zasadzie sukcesji uniwersalnej, wykreślonych z rejestru fundacji Fundacji Rolniczej i Fundacji Wspomagającej Zaopatrzenie Wsi w Wodę. (postanowienia Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy Wydział Gospodarczy Rejestrowy XVI z dnia 30 czerwca 1999 r. (1) sygn. Akt XVI Ns. Rej. F-1026/99 w sprawie powołania Fundacji Wspomaganie Wsi, (2) sygn. akt XVI Ns. Rej. F-1025/99 w sprawie wykreślenia z rejestru Fundacji Rolniczej, (3) sygn. akt Ns. Rej. F-809/99 w sprawie wykreślenia z rejestru Fundacji Wspomagającej Zaopatrzenie Wsi w Wodę).

Działalność statutowa w 2011 roku

2.1 Cele statutowe Fundacji

Cele statutowe Fundacji Wspomaganie Wsi, zgodnie § 8 Statutu, obejmują:

1. Wspomaganie inicjatyw gospodarczych i społecznych mieszkańców wsi i małych miast oraz inicjatyw związanych z poprawą stanu infrastruktury obszarów wiejskich między innymi poprzez;
  - 1) tworzenie nowych miejsc pracy poza rolnictwem,
  - 2) rozwiązywanie zagadnień gospodarki ściekowej,
  - 3) zaopatrzenie wsi w wodę i poprawę gospodarki wodnej wsi.

2. Poprawa warunków życia i gospodarowania na wsi,
3. Rozwój społeczny i kulturalny wsi,
4. Rozwój oświaty wśród ludności wsi,
5. Ochrona środowiska naturalnego,
6. Wspieranie niekonwencjonalnych źródeł energii,
7. Organizowanie opieki społecznej na wsi.

Powyższe cele Fundacja realizuje poprzez pomoc dla mieszkańców obszarów wiejskich poprzez:

- 1) udzielanie ze środków pieniężnych Fundacji kredytów przez banki, z którymi Fundacja ma podpisane umowy o współpracy, na realizację przedsięwzięć inwestycyjnych w zakresie działalności objętej celami statutowymi,
- 2) udzielanie dotacji lub zwrotnej pomocy finansowej na warunkach preferencyjnych na realizację przedsięwzięć, o których mowa w pkt 1,
- 3) prowadzenie doradztwa techniczno-ekonomicznego,
- 4) prowadzenie szkoleń, popularyzowanie wiedzy teoretycznej i praktycznej, organizowanie wymiany młodzieży,
- 5) organizowanie zaopatrzenia technicznego wspomaganym przedsięwzięć.

Swoje cele, Fundacja realizuje przez bezpośrednie prowadzenie inicjowanych przez siebie przedsięwzięć lub w formach pośrednich, przez udzielanie pomocy organizacyjnej lub finansowej instytucjom, organizacjom i osobom fizycznym w zakresie zgodnym z celami Fundacji.

W 2009 r. nie wystąpiły zdarzenia prawne, które wpłynęły na działalność Fundacji.

2.2. Działalność statutowa

2.1.1. Mikropożyczki

W 2011 roku Fundacja Wspomagania Wsi była nadal jedną z nielicznych instytucji w kraju, które stwarzają realną możliwość dostępu do mikropożyczek mieszkańcom wsi i małych miast chcących rozpocząć lub kontynuować działalność gospodarczą w mikroskali. Tak jak w poprzednich latach, zarówno polski sektor bankowy jak i większość funduszy pożyczkowych miały trudności z dostosowaniem swojej oferty kredytowej do potrzeb mikroprzedsiębiorców. Jednocześnie ze strony banków dały się słyszeć narzekania na to, że „...polski przedsiębiorca nie lubi być zadłużony...¹” W 2010 roku przeciętna kwota pożyczki udzielonej małym i mikrofirmom przez fundusze wynosiła ok. 80 tys. zł. W ocenie większości funduszy przeciętny właściciel mikrofirmy nie jest zainteresowany małą pożyczką². Jednocześnie większość (74%) polskich mikrofirm nie korzystała nigdy z kredytów wspierających działalność gospodarczą gdyż ich właściciele postrzegają je jako trudne do uzyskania i zbyt mało bezpieczne.

Program FWW realizowany był głównie na terenie Polski Wschodniej. Według stanu na 31 grudnia 2011 r. siedemnastu współpracujących z Fundacją doradców pożyczkowych obsługiwało 2 669 pożyczek a saldo zadłużenia z tytułu aktywnych pożyczek wynosiło 16 655,7 tys. zł. Każdy doradca opiekował się przeciętnie 157 pożyczkobiorcami. Największą skalę osiągnął program w województwie podkarpackim (46,8% aktywnych pożyczek). Odpowiednio w województwie lubelskim było 16,0% pożyczek, warmińsko-mazurskim 12,9%, kujawsko-pomorskim 8,5%, małopolskim 8,1%, podlaskim 5,1%.

---

¹ Wypowiedź przedstawiciela BGK, marzec 2012.

² „Stan i perspektywy rozwoju funduszy pożyczkowych w Polsce według stanu na 31.12.2010 r.” Raport 2011, Polski Związek Funduszy Pożyczkowych.

Pozostałe aktywne pożyczki (2,6%) znajdowały się w województwach: świętokrzyskim, mazowieckim, wielkopolskim i zachodnio-pomorskim.

Realizacja programu w 2011 roku była finansowana ze środków własnych Fundacji (w tym pożyczka PL480), ze środków Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości oraz z programu wspierania przedsiębiorczości RPO³ w województwie podkarpackim. Z wyjątkiem tego ostatniego programu pożyczki Fundacji są nieoprocentowane i udzielane na okres do 24 miesięcy.

W prowadzonym na Podkarpaciu programie RPO są oprocentowane i przeznaczone jedynie dla przedsiębiorców zarejestrowanych w systemie REGON. Na koniec 2011 r. oprocentowanie wynosiło 5,61% a wysokość pożyczek nie mogła przekroczyć 20.000 zł (wysokość pierwszej nie mogła być większa niż 10.000 zł).

W sumie, w ciągu roku wypłacono 1333 pożyczki na łączną kwotę 15,443 mln zł.

Wśród przedsiębiorców, którzy uzyskali pożyczki w 2011 roku największa część, ok. 57%, prowadziło przedsiębiorstwa handlowe, głównie sklepy, 27% posiadała przedsiębiorstwa usługowe, 16% zajmowało się produkcją. Procentowy udział kobiet wśród pożyczkobiorców wyniósł 36%. Zwiększył się znacząco procent pożyczek wypłaconych nowopowstałym przedsiębiorstwom. Wyniósł on 37,3%, podczas gdy w poprzednim roku było ich 31%.

Procedury windykacyjne objęły 110 pożyczek na kwotę 520,75 tys. zł. Charakteryzujący bezpieczeństwo portfela wskaźnik zagrożenia kapitału PAR30⁴ pozostaje na niskim poziomie – 1,0%, co należy uznać za świadectwo małego zagrożenia kapitału.

2.1.2. Alternatywne źródła energii

Jak obliczają specjaliści, okres zwrotu takich inwestycji to najczęściej kilkanaście lat⁵. Względny ideał i swego rodzaju romantyzm sprawia jednak, że wciąż nie brak entuzjastów, którzy się odważają na odbudowę zrujnowanych młynów wodnych lub stawianie turbin wiatrowych. Już od 20 lat mają oni wsparcie, początkowo ze strony Fundacji Rolniczej a obecnie FWW. Ten 20-letni program ma na celu finansowe wspieranie budowy bądź odbudowy nie tylko małych elektrowni wodnych, elektrowni wiatrowych, kolektorów słonecznych ale i innych niekonwencjonalnych źródeł energii.

O pożyczki na powyższe cele mogą ubiegać się osoby fizyczne, spółki osób fizycznych, instytucje kościelne i gminy.

Kwota pożyczki nie może przekroczyć 200 tys. zł lub 50% wartości nakładów inwestycyjnych. Pożyczka jest nieoprocentowana, udzielana na okres do 5 lat, w tym okres karencji w spłacie do 1 roku, jednak nie dłużej niż 3 miesiące po zakończeniu inwestycji. Zabezpieczeniem spłaty pożyczki jest hipoteka własna lub osoby trzeciej oraz weksel własny „in blanco” z poręczeniem wekslowym.

W roku 2011 rozpatrzono łącznie 19 wniosków i udzielono 13 pożyczek w tym:

- na budowę małych elektrowni wodnych 10 pożyczek na kwotę 1 570 tys. zł,
- na budowę elektrowni wiatrowej 3 pożyczki na kwotę 525 tys. zł).

W okresie spłaty pozostawało 79 pożyczek na kwotę 5 667,9 tys. zł.

Od rozpoczęcia programu udzielono 300 pożyczek w łącznej wysokości 27 656 tys. zł, w tym 20 pożyczek wsparło budowę elektrowni wiatrowych, 15 kolektorów słonecznych i 1 elektrownię biogazową.

---

³ RPO – Regionalny Program Operacyjny.

⁴ PAR30 – wskaźnik opisujący stopień zagrożenia kapitału pożyczkowego. Jest to iloraz kapitału aktywnych pożyczek, które mają jedną lub więcej rat spóźnionych więcej niż 30 dni do całego kapitału aktywnych pożyczek (%). Podaną wartość wyliczono jako średnią ważoną dla wszystkich aktywnych pożyczek w dniu 31 grudnia 2010 r.

⁵ <http://www.witrynawiejska.org.pl/strona.php?p=1891&c=9081>

W związku z zaległościami w spłatach 9 pożyczek, (o kwocie zaległego kapitału 382 tys. zł) skierowano do sądu.

2.2. Szkolenia

2.2.1. Akademia Wójta

Akademia Wójta jest wspólną inicjatywą Fundacji Wspomagania Wsi i Mazowieckiego Stowarzyszenia Gmin na Rzecz Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego. Pomysł zrodził się w czerwcu 2011 w czasie debaty podsumowującej Program e-VITA. W czasie tego spotkania zdiagnozowano potrzebę działań edukacyjnych dla starostów, burmistrzów i wójtów małych gmin. Ciągłe zmieniające się prawo i postęp technologiczny i społeczny wymaga od władz samorządowych nieustannego uzupełniania swojej wiedzy. Jest to tym bardziej ważne, że w małych gminach (wiejskich i miejsko-wiejskich) wójt podejmuje osobiście decyzje w najważniejszych sprawach dotyczących mieszkańców.

Celem Akademii Wójta jest zatem odpowiedź na to zapotrzebowanie i umożliwienie stałego uzupełniania wiedzy przez samorządowców. Spotkania Akademii powinny również wyłonić grupę aktywnych samorządowców, którzy jesienią 2012 roku uczestniczyliby w Ogólnopolskim Spotkaniu Wójtów (SOWA).

W trakcie przygotowań założono, że będą prowadzone dwudniowe spotkania jednotematyczne dla wybranej grupy samorządowców. Przygotowany został zestaw wątków, które powinny być omówione w trakcie Akademii w najbliższym roku. W wypadku wzrostu zainteresowania przewidziano prowadzenie dodatkowych spotkań z tego samego zakresu dla innej grupy wójtów.

Za najważniejsze tematy uznano działania związane z budową społeczeństwa informacyjnego, jak np. znaczenie tzw. „megaustawy” w życiu gminy, czy zarządzanie informacją publiczną.

Zdecydowano, że tematem głównym pierwszego szkolenia będzie zarządzanie informacją publiczną.

Leaderzy samorządów zaliczają się do grupy intensywnie pracujących menadżerów, którym trudno znaleźć czas na dodatkowe szkolenia. W celu przyciągnięcia uwagi potencjalnych uczestników Akademii oprócz zawiadomień telefonicznych, równoległe prowadzono działania marketingowe np.: w czasie Konferencji Wielkopolskiej Sieci Szerokopasmowej, Krajowego Forum Szerokopasmowego, czy organizowanej przez Fundację debaty "przy okrągłym stole" poświęconej znaczeniu „mega ustawy” dla samorządów.

W 2011 roku odbyły się dwa spotkania Akademii. W pierwszym wzięło udział 14 uczestników (zgłosiły się 23 osoby). W drugim 11 (zgłosiło się 14 osób). Mniejsza niż oczekiwano frekwencja stworzyła oczywiście kłopot organizacyjny dlatego też w następnych edycjach szkolenia postanowiono rozszerzyć odbiorców szkolenia o inne grupy samorządowców. Zamierza się też włączyć sekretarzy urzędów i przewodniczących rad gminnych.

Uczestnicy w trakcie dyskusji nt. idei Akademii Wójta, przeprowadzonej na zakończenie spotkań, potwierdzali słuszność pomysłu. Wskazali również praktyczne, mające zastosowanie w ich codziennej pracy tematy, którymi szczególnie byłiby zainteresowani w czasie następnych spotkań. Przeprowadzenie warsztatów komputerowych wskazało na poważne luki w umiejętnościach samorządowców w wykorzystaniu technik informatycznych. Stałym elementem spotkań Akademii powinien więc być warsztat komputerowy wprowadzający wójtów w świat nowych technologii, użytecznych w ich pracy.

2.2.2. Szkolenia i doradztwo w zakresie przedsiębiorczości i agroturystyki na terenie Podlasia

Działania tego programu skupiają się na terenie dwóch województw: podlaskiego i lubelskiego. Zarówno wskaźniki dotyczące produktu krajowego brutto na 1 mieszkańca jak i bezrobocia lokują je wśród najsłabiej rozwijających się w kraju⁶.

Realizowano cele związane z rozwojem lokalnym, głównie poprzez wsparcie szkoleniowo-doradcze lokalnych organizacji pozarządowych i podmiotów gospodarczych. Tematyka szkoleń dotyczyła pszczelarstwa oraz rozwoju drobnej wytwórczości (rękodzielnictwa i wytwarzania tradycyjnych produktów żywnościowych).

Szkolenia pszczelarzy obejmowały zagadnienia związane z produkcją wysokiej jakości miodu oraz zwiększenia efektywności ekonomicznej gospodarki pasiecznej. Łącznie odbyło się 5 szkoleń, w których uczestniczyło 226 osób.

Przeprowadzono ponadto szkolenie mieszkańców dwóch wsi w gminie Mielnik: -Niemirowa w zakresie wytwarzania wyrobów ze słomy oraz Moszczony Królewskiej w zakresie zdobnictwa ludowego. Umiejętności te stwarzają możliwość uzyskiwania dodatkowych dochodów ze sprzedaży rękodzieła przez mieszkańców obu wsi w sezonie turystycznym. Odbyło się również szkolenie gospodyń posiadających bydło mleczne, w zakresie tradycyjnych sposobów wytwarzania serów z zachowaniem obowiązujących regulacji prawnych.

Zrealizowano też dwa szkolenia obejmujące zagadnienia higieniczno-sanitarne związane z żywieniem gości w obiektach turystyki wiejskiej. Celem ich było zapoznanie uczestników z obowiązującymi zasadami dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej. Brak zrozumienia przez posiadaczy kwater agroturystycznych obowiązujących obecnie regulacji prawnych spowodował masową rezygnację ze świadczenia usług żywieniowych lub przejście do szarej strefy.

Fundacja pomagała też w pracach zespołu d/s opracowania wieloletniej strategii rozwoju gospodarczego gminy Mielnik. Praktycznie niewykorzystywanym obecnie zasobem Mielnika jest kopalnia kredy, która mogła by być obiektem turystycznym i leczniczym. Wraz z Towarzystwem Przyjaciół Ziemi Mielnickiej i Urzędem Gminy pozyskano partnera niemieckiego i zorganizowano wyjazd na Rugię gdzie są też podobne kopalnie.

2.2.3. Projekt „Powódź! Razem damy radę!”

Powódzie występujące w kraju w ostatnich latach po raz kolejny uwidoczniły braki w przygotowaniu zarówno stosownych służb jak i mieszkańców do sprostania tego rodzaju katastrofie żywiołowej.

Tematyka związana z zagrożeniem powodzią nie była obca Fundacji od dawna. Już w 2001 roku wydano obszerną broszurę przeznaczoną głównie dla służb gminnych⁷.

W lipcu 2011 roku Fundacja podpisała umowę z Ministrem Pracy i Polityki Społecznej na realizację projektu „Powódź! Razem damy radę!”⁸ w ramach Programu Operacyjnego Fundusz Inicjatyw Obywatelskich. Projekt stara się rozwiązać następujące, zidentyfikowane na terenach powodziowych problemy:

- Niewystarczająca współpraca pomiędzy samorządem (osobami odpowiedzialnymi w gminie za zarządzanie kryzysowe) a mieszkańcami,
- Brak uporządkowanego dialogu społecznego pomiędzy zagrożonymi powodzią a organami podejmującymi decyzje,
- Brak w Polsce prowadzonej powszechnie edukacji powodziowej,

⁶ PKD na 1 mieszkańca w województwie podlaskim stawia je na 14 miejscu w kraju zaś lubelskim na 16 (GUS 2011)

⁷ „WODA dobrodziejstwo czy klęska”, FWW, 2001.

⁸ Projekt jest realizowany od sierpnia 2011 do końca 2012 roku.

- Brak wymiany doświadczeń pomiędzy poszkodowanymi przez powódź i zanikająca pamięć historyczna dotycząca powodzi.

Działanie jest prowadzone w celu podniesienia świadomości mieszkańców gmin wiejskich zagrożonych powodzią. Celem projektu „Powódź! Razem damy radę!” jest:

- Przygotowanie mieszkańców wybranych 4 gmin do podjęcia właściwych działań w przypadku nadejścia fali powodziowej i do bezpiecznego jej przetrwania oraz do podejmowania długofalowych działań na rzecz zapobiegania i minimalizowania skutków katastrofy.
- Zwiększenie wiedzy o istocie zagrożenia, wyjaśnienie mechanizmów powstawania powodzi oraz poznanie sposobów zmniejszenia spowodowanych przez nią strat.
- Kształtowanie prospołecznych postaw oraz bezpiecznych grupowych i indywidualnych zachowań w obliczu klęski żywiołowej.

Propozycję udziału w projekcie złożono 5 gminom wiejskim bezpośrednio zagrożonym powodzią, leżącym wzdłuż Wisły, na odcinku od Sandomierza do Płocka.

Szkolenie (Zjazd) zorganizowane w 2012 roku ukończyło 69 uczestników pochodzących z gmin Solec nad Wisłą, Sobienie Jeziory, Słubice i Nowy Duninów. Byli to członkowie Społecznych Grup Wsparcia Ochrony Przeciwpowodziowej (SGWOP), utworzonych z przedstawicieli Ochotniczych Straży Pożarnych, lokalnych organizacji pozarządowych, samorządu lokalnego (sołtysi) i parafii.

W szkoleniu uczestniczyło 29% kobiet.

Członkowie SGWOP na pierwszym Zjeździe dowiedzieli się o rodzajach strategii jakie obecnie przyjmuje się podejmując działania z zakresu ochrony przeciwpowodziowej. Poznali wady i zalety technicznych metod ograniczania strat powodziowych oraz metody jakie powinny być stosowane przez samych mieszkańców i samorząd lokalny dla ograniczenia skutków powodzi.

Wspólnie opracowali plany ograniczania strat dla różnych obiektów znajdujących się na terenach zalewowych i poznali sposób przygotowywania rodzinnych planów powodziowych. Aktywnie uczestniczyli w dyskusjach na temat likwidowania skutków powodzi i nad koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa społeczności lokalnej w kontekście rozwoju gospodarczego.

Najcenniejszym dla uczestników sposobem zwiększenia praktycznej wiedzy z zakresu ochrony przeciwpowodziowej, jaki zastosowano w projekcie, okazała się możliwość bezpośredniej wymiany doświadczeń związanych z przeżytą powodzią między mieszkańcami różnych gmin.

Założeniem programu jest przekazywanie zdobytej wiedzy innym mieszkańcom gmin za pośrednictwem członków SGWOP. W celu przygotowania się do tego zadania zostali zaopatrzeni w materiały pozwalające uczestnikom utrwalić a potem upowszechnić wśród mieszkańców zdobytą na Zjeździe wiedzę. Członkowie SGWOP poznali metody edukacji powodziowej i przygotowali propozycje sposobów edukacji lokalnej społeczności. „Zadaniem domowym” do przygotowania na kolejne spotkanie było samodzielne przygotowanie propozycji planu przeprowadzenia edukacji powodziowej mieszkańców gminy. Plany te będą szczegółowo opracowywane podczas kolejnych warsztatów szkoleniowych realizowanych w roku 2012, a następnie uzupełniane o nowe treści wprowadzane podczas całego procesu szkoleniowego przewidzianego w projekcie.

Członkowie SGWOP otrzymali materiały, które rozpowszechniają wśród mieszkańców (ulotki, plakaty IMGW) oraz nauczycieli lokalnych szkół (pomoce dydaktyczne - Trzy prezentacje komputerowe na CD).

Zgłoszenie gmin do projektu i utworzenie Społecznych Grup Wsparcia spowodowało integrację mieszkańców i samorządu. Przygotowanie się do Zjazdu szkoleniowego, zebranie zdjęć i materiałów o ostatniej powodzi, wspólna analiza przyczyn poniesionych strat i popełnionych błędów a także satysfakcja z sukcesów oraz odwagi i poświęcenia służb kryzysowych, ratowniczych i zwykłych mieszkańców korzystnie wpłynęła na relacje pomiędzy mieszkańcami a samorządem.

2.2.4. Szkolenia dla liderów organizacji lokalnych w Łowiczu

Minął już ósmy rok od kiedy Fundacja zaczęła organizować cykl szkoleń dla przedstawicieli wiejskich organizacji lokalnych w gościnnych murach *Ośrodka Doradztwa i Doskonalenia Kadr w Łowiczu*. *Początkowo, były to kilkudniowe warsztaty dla osób* biorących udział w konkursach grantowych „Nasz sposób na biedę na wsi” i „Kultura na prowincji”. W 2004 roku, łącznie wzięło w nich udział 50 osób.

W 2011 roku na fundacyjne szkolenia przyjechało do Łowicza 442 osoby, które zdobyły wiedzę w zakresie następujących tematów:

- **Księgowo-prawne podstawy zarządzania wiejską organizacją pozarządową**
Celem programu był wzrost wiedzy i umiejętności członków zarządów lokalnych stowarzyszeń i fundacji na temat obowiązujących w Polsce księgowo-prawnych zasad funkcjonowania organizacji pozarządowych. Prowadzone w formie warsztatów szkolenia nie były skierowane do księgowych. Zasób zdobytej wiedzy ma natomiast sprzyjać dobrej komunikacji pomiędzy liderami organizacji a ich księgowymi. Do udziału w warsztatach zapraszano jednego lub maksymalnie dwóch przedstawicieli danej organizacji. W trakcie pięciu czterodniowych warsztatów (po 35 godzin) przeszkolono 96 osób – członków zarządów 85 organizacji pozarządowych.
- **Planowanie i realizacja projektów społecznych**
Celem programu było zapoznanie aktywnych społecznie osób z zasadami planowania i realizacji projektów na rzecz społeczności lokalnych. Dodatkowo szkolono w zakresie sposobów pozyskiwania funduszy na projekty prowadzące do powstawania i rozwoju inicjatyw obywatelskich podejmowanych w środowisku wiejskim. Do udziału w warsztatach zapraszano po dwie osoby z tej samej organizacji - liderów organizacji formalnych oraz grup nieformalnych, pochodzących ze wsi i miasteczek do 6 tysięcy mieszkańców.
W trakcie sześciu trzydniowych warsztatów (25 godzin) przeszkolono 147 osób – aktywnych członków 75 organizacji pozarządowych. Warsztaty cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem wśród przedstawicieli lokalnych organizacji i innych instytucji. Zgłosiło się więcej osób niż ostatecznie przeszkolono.
- **Zarządzanie projektami społecznymi**
Celem programu był wzrost wiedzy i umiejętności aktywnych członków lokalnych organizacji pozarządowych nt. prawidłowego koordynowania, ewaluowania i promowania planowanych lub realizowanych projektów.
Do udziału w szkoleniu zapraszano po dwie osoby z tej samej organizacji, które planowały być lub były koordynatorami projektów. Pierwszeństwo zakwalifikowania na warsztaty miały osoby, które wcześniej uczestniczyły w warsztatach pt.: „Planowanie i realizacja projektów społecznych”.

W trakcie pięciu trzydniowych warsztatów (22 godzin zajęć) przeszkolono 117 osób, które są aktywnymi członkami 60 organizacji działających we wsiach i miasteczkach do 6 tys. mieszkańców oraz 2 pracowników Fundacji.

- **Komunikacja w społeczności lokalnej**

Rok temu (2010 r.) Fundacja przeprowadziła pilotażowy program szkoleniowy w zakresie komunikacji w społeczności lokalnej. W warsztatach wzięło udział 15 osób. Przedsięwzięcie to spotkało się z tak dobrym odbiorem, że postanowiono je kontynuować w szerszym zakresie. Celem szkolenia jest podniesienie praktycznych umiejętności uczestników w przełamywaniu barier utrudniających skuteczną komunikację, w oparciu o zasady zapewniające poszanowanie interesów wszystkich zainteresowanych stron.

W pięciu 3-dniowych, cieszących się dużym zainteresowaniem, warsztatach (22 godziny zajęć) wzięły udział 82 osoby z 39 organizacji.

Uczestnikami szkolenia byli przedstawiciele zarejestrowanych organizacji pozarządowych, działających na rzecz swojej społeczności we wsiach i miasteczkach do 6000 mieszkańców, którzy planowali być lub już byli koordynatorami projektów. Do udziału w warsztatach zapraszano po dwie osoby z tej samej organizacji. Pierwszeństwo miały osoby, które wcześniej uczestniczyły w warsztatach pt.: „Planowanie i realizacja projektów społecznych” i/lub „Zarządzanie projektami społecznymi”. W warsztatach wzięły też udział cztery pracownice FWW.

2.2.5. Edukacja finansowa

Program prowadzony jest od 2008 roku i opiera się na wypracowanej przez Fundację metodzie dostarczania edukacji finansowej do środowisk wiejskich, poprzez zaangażowanie do udziału w tym procesie lokalnych organizacji i grup nieformalnych. Jego celem jest poszerzenie podstaw edukacji ekonomicznej i finansowej mieszkańców wsi poprzez :

- przygotowywanie przedstawicieli lokalnych organizacji pozarządowych do roli trenerów edukacji finansowej. Fundacja w 2011 roku zorganizowała warsztaty dla ponad 100 przedstawicieli organizacji wiejskich. Dodatkowo ponad 60 trenerów edukacji finansowej z wcześniejszych edycji programu wzięło udział w seminarium uzupełniającym wiedzę z zakresu ofert bankowych i wykorzystania programów komputerowych do celów edukacji finansowej i prowadzenia szkoleń w terenie.
- przygotowanie organizacji lokalnych do roli Przewodników Domowych Finansów tzn. wyposażenie tych organizacji w materiały edukacyjne powstające w ramach kolejnych edycji programu. Udostępnienie materiałów multimedialnych znajdujących się w uzupełnianych w tym zakresie internetowych zasobach Fundacji – artykułach, wykładach i wywiadach z ekspertami na stronach www.wszechnica.pl, www.edufin.org.pl i na www.fww.org.pl.
- stałe podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności trenerskich uczestników poprzednich edycji programu
- wsparcie finansowe małymi grantami szkoleń dla społeczności wiejskich z podstaw edukacji finansowej (planowanie i realizacja domowego budżetu i zarządzania długiem). W okresie sprawozdawczym udzielono 115 dotacji na organizację i prowadzenie szkoleń (100 dotacji po 2000 zł każda i 15 dotacji po 3000 zł). Zrealizowano 99 szkoleń w czasie których przeszkolono ponad 2000 osób. Łącznie, od 2008 roku w programie przeszkolono ponad 4000 mieszkańców wsi.

W 2011 roku opracowano i wydrukowano nowe materiały edukacyjne: – broszurę pt. „Szkoła Mądrego Pożyczania” Była to kolejna mała publikacja do biblioteczki edukacji finansowej. Autorami byli pracownicy dydaktyczni Szkoły Głównej Handlowej zajmujących się

bankowością i ekonomią gospodarstw domowych. Jednocześnie rozpoczęto prace nad kolejną publikacją „Rodzina Bezpieczna Finansowo” poruszającą tematykę ubezpieczeń osobistych, majątkowych i emerytalnych.

Istotnym elementem programu była też organizacja 4 regionalnych spotkań upowszechniających metodę edukacji finansowej wykorzystywaną w programie. Do udziału w spotkaniach zaproszono przedstawicieli lokalnych samorządów i władz, przedstawicieli instytucji publicznych jak PUP, MOPS, GOPS, banków, bibliotek, szkół ponadgimnazjalnych i innych organizacji, które mogłyby wykorzystać metodę edukacji finansowej proponowaną przez Fundację do swoich działań.

Wartością dodaną prowadzonego przez Fundację programu edukacji finansowej było wykorzystanie przez wiejskie organizacje pozarządowe tematu edukacji finansowej i metody jej upowszechniania do planowania projektów finansowanych z innych poza FWW środków. Około 10 lokalnych organizacji wykorzystując wiedzę uzyskaną w programie Edukacji finansowej złożyło wnioski o dofinansowanie działań lokalnych w tym zakresie do POKL na szczeblu krajowym i wojewódzkim.

W 2011 roku zakończono dofinansowaną przez Narodowy Bank Polski III edycję programu (Przewodnik Domowych Finansów) i rozpoczęto edycję IV. Udział finansowy NBP w edycji III wyniósł ok. 500 tys. zł zaś wkład Fundacji - 68,3 tys. zł. Planowany udział NBP w edycji IV (Rodzina Bezpieczna Finansowo) wyniesie ok. 600 tys. zł (FWW – 65,58 tys. zł).

2.2.6 Wszechnica – www.wszechnica.org.pl

Wszechnica jest platformą prezentacji wykładów, debat i wywiadów. Jest wspólną inicjatywą Collegium Civitas i Fundacji Wspomagania Wsi. Wszechnica powstała w 2009 roku i do końca 2011 roku zostało przygotowanych 167 relacji video. Celem programu jest dotarcie do mieszkańców wsi i małych miast z wiedzą dostępną jak dotąd jedynie w dużych metropoliach.

W 2011 roku zostało zrealizowanych 101 nagrań. Najważniejszą zmianą w porównaniu z rokiem ubiegłym była ścisła współpraca z partnerami programu.

W tym czasie współdziałano z Fundacją Centrum Bronisława Geremka, Fundacją Kultury Świata, Stowarzyszeniem Euro-Atlantyckim, Forum Europejskim, Liceum im. Tadeusza Reytana w Warszawie, biurem Rzecznika Praw Obywatelskich, Ambasadą Stanów Zjednoczonych i Narodowym Bankiem Polskim. Wszechnica prezentuje również materiały własne Collegium Civitas (cykl "Single").

W układzie tematycznym zostały zrealizowane następujące cykle wykładów:

1. Kurs przygotowawczy dla maturzystów (we współpracy z Collegium Civitas).
2. Konfrontacje (cykl Stowarzyszenia Euro-Atlantyckiego).
3. Debaty Lemkinowskie (Fundacja Geremka).
4. Człowiek Wykluczenia (Fundacja Geremka).
5. Szkoła Otwarta (Liceum im. Tadeusza Reytana w Warszawie).
6. X Spotkanie Organizacji Działających na Obszarach Wiejskich - Młodzież, przyszłość, wieś, wyzwania.
7. Ameryka, mity i rzeczywistość (kontynuacja).
8. Edukacja Finansowa (kontynuacja).

Jako jedyna Wszechnica zaprezentowała również wykłady polityków europejskich:

1. Hermana van Rompuy (Przewodniczący Rady Europejskiej)
2. Vincent Van Quickenborne (minister gospodarki Królestwa Belgii)

Rozpoczęto również przygotowanie dwóch filmów o tematyce związanej z bioróżnorodnością

1. Koń sokólski
2. Pszczoła augustowska

2.3. Wieś aktywna. Budowanie społeczeństwa informacyjnego – e-VITA III

Program e-VITA był realizowany od 2004 roku do 2011 roku przez Fundację Wspomagania Wsi w partnerstwie z Polsko-Amerykańską Fundacją Wolności. Miały miejsce trzy edycje programu. Ostatnią, trzecią edycję realizowano od grudnia 2008 do sierpnia 2011 roku.

Głównym celem programu było wsparcie rozwoju społeczeństwa informacyjnego na obszarach wiejskich. Głównym zadaniem trzeciej edycji było przekazanie wiedzy i doświadczeń wypracowanych w poprzednich edycjach do szerokiej grupy odbiorców - przedstawiciele samorządów oraz lokalnych organizacji pozarządowych, a także stworzenie ośrodka opiniotwórczego.

Ostatnia edycja programu współfinansowana była przez: PAFW (1 345,0 tys. zł) i FWW (2 154,3 tys. zł).

Program składał się z trzech elementów:

1. wsparcia wybranych gmin w rozwijaniu sieci teleinformatycznych,
2. przekazywania szerokiej grupie przedstawiciele samorządów wiedzy związanej z rozwojem technologii informacyjnych,
3. inicjowania publicznej debaty na ten temat.

Wsparcie grup samorządów (wybranych w otwartym naborze) miało na celu uzyskanie przez nie dofinansowania budowy szerokopasmowych sieci teleinformatycznych ze środków Unii Europejskiej. Wsparcie objęło usługi doradcze w planowaniu sieci, dofinansowanie przygotowania dokumentów aplikacyjnych i organizację warsztatów poświęconych zarządzaniu projektami teleinformatycznym.

W programie uczestniczyło 5 międzygminnych partnerstw z terenu województw: dolnośląskiego, podlaskiego i kujawsko-pomorskiego. Wsparcie w ramach programu objęło 28 gmin (560 miejscowości). Partnerstwa otrzymywały systematyczne wsparcie ekspertów Fundacji w planowaniu budowy sieci teleinformatycznych i przygotowaniu wniosków o dofinansowanie inwestycji. Eksperti FWW wspierali też samorzady w rozmowach z instytucjami grantodawczymi (Urzędami Marszałkowskimi) i z wykonawcami. Ze względu na niejednoznaczne i zmieniające się komunikaty Urzędów Marszałkowskich, dotyczące zasad udzielania finansowania na budowę sieci, a także skomplikowany charakter inwestycji, zaplanowanie projektów było znacznie trudniejsze i bardziej czasochłonne, niż początkowo przewidywano.

Merytoryczne wsparcie liderów projektów obejmowało organizację warsztatów. Zorganizowano trzy spotkania Ogólnopolskiej Sieci Administratorów (OSAnet), w których brali udział wójtowie, burmistrzowie, informatycy, przedstawiciele operatorów, eksperci z Urzędu Komunikacji Elektronicznej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Omawiano m.in. możliwości rozwoju powszechnego dostępu do Internetu na terenach nieatrakcyjnych dla biznesu oraz zagadnienia związane z działaniami samorządów na rzecz podniesienia popytu wśród mieszkańców na usługi świadczone przez Internet. Dzięki możliwościom dyskusji przedstawiciele partnerstw z ekspertami oraz wymianie doświadczeń pomiędzy uczestnikami – liderzy projektów uzyskiwali informacje pomocne w skutecznym prowadzeniu projektów budowy sieci.

Wsparcie partnerstw w ramach programu objęło także dofinansowanie przygotowania dokumentów. Dotacje w wysokości 25 tys. zł otrzymały gminy Rudna, Zawady, Związek Gmin Zagłębia Miedziowego, Gmina Dzierżoniów i Cekcyn. Do końca sierpnia 2011 roku przygotowano 4 wnioski o dofinansowanie budowy sieci szerokopasmowych, które złożono

do Regionalnych Programów Operacyjnych, a jeden wniosek oraz wniosek o dofinansowanie projektu z działania 8.3 Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (walka z wykluczeniem cyfrowym). Łączna wnioskowana kwota projektów wynosi 85 mln zł.

Drugim elementem programu e-VITA było przekazywanie szerokiej grupie odbiorców wiedzy, dotyczącej wykorzystania technologii informacyjnych w rozwoju wsi. Realizacji tego celu służy organizacja konferencji, działalność wydawnicza i prowadzenie serwisów internetowych. W ramach programu zorganizowano 6 ogólnopolskich konferencji, w których wzięło udział blisko 2800 osób. Doświadczenia i wiedzę wypracowaną w programie e-VITA zaprezentowano także podczas 16 regionalnych konferencji ponad 850 osobom.

Szczególnie ważne były trzy Ogólnopolskie Spotkania Organizacji Działających na Obszarach Wiejskich w Marózie. Spotkanie w roku 2009 poświęcone było możliwościom wykorzystania Internetu w zachowaniu dziedzictwa kulturowego. Maróz 2010 koncentrował się na edukacji dzieci w wieku od 0 do 10 lat i praktycznych możliwościach wykorzystania Internetu w działaniach związanych z wczesną edukacją.

Spotkanie w 2011 roku skupiało się na edukacji młodzieży i wyzwaniach - uczestnicy zastanawiali się w jaki sposób organizacje pozarządowe i środowiska lokalne, pracując z młodymi ludźmi, mogą im pomagać w przygotowaniu się do życia w szybko zmieniającym się świecie. Wzięło w nim udział 508 uczestników. Około 40 wykładowców i trenerów przekazywało swoją wiedzę podczas wykładów, warsztatów i paneli dyskusyjnych.

Po raz pierwszy w Marózie odbyła się wspólna dyskusja prowadzona techniką „open space”. Każdy uczestnik miał szansę zgłosić swój temat i zaprosić inne osoby do jego przedyskutowania.

Uczestnicy wspólnie wybrali około 20 zagadnień, które następnie przedyskutowali w małych grupach. Wyniki dyskusji były zapisywane na tablicach w następującym porządku: działania, problemy związane z działaniami, sposoby przez ciężenia problemów. Zgłoszone tematy były bardzo różnorodne i obejmowały m.in. problematykę współpracy organizacji pozarządowych z samorządem, zakładanie świetlic wiejskich, pracę z osobami niepełnosprawnymi na wsi, wspieranie małych szkół, rolę sportu na wsi, teatr w przestrzeni wiejskiej. Po zakończeniu dyskusji, w formie plebiscytu wybrano najważniejsze tematy. Najwięcej głosów zdobył temat współpracy władz lokalnych i organizacji pozarządowych w małej gminie. Spotkanie zostało zorganizowane we współpracy z Nidzicką Fundacją Rozwoju NIDA i Polską Fundacją Dzieci i Młodzieży.

Program e-VITA III obejmował także działalność wydawniczą - wydano 6 publikacji oraz 11 materiałów metodycznych. Przez cały okres trwania programu prowadzono dystrybucję publikacji. Przekazano ponad 10 600 publikacji.

Systematycznie rozwijano zasoby serwisów internetowych. Witrynę Wiejską (WW) wzbogacano o nowe poradniki, artykuły, informacje od rubryki „Warto przeczytać”, udzielano odpowiedzi na pytania internautów do rubryki „Ludzie listy piszą”, wyprodukowano i opublikowano nowe filmy. Opracowano i opublikowano nowe tematy miesiąca. Co miesiąc rozsyłano informacyjne biuletyny do ponad 14 200 osób i instytucji. W czasie trwania trzeciej edycji programu WW odwiedziło 1 130 000 unikalnych użytkowników.

Rozwijano również specjalistyczny serwis „Internet na wsi”, skierowany do samorządowców, organizacji pozarządowych i lokalnych operatorów teleinformatycznych. Serwis zawiera m. in. informacje przydatne w budowie infrastruktury teleinformatycznej na wsi. Na łamach serwisu przeprowadzono konsultacje z ekspertami, publikowano i promowano raporty:

1) „Internet na wsi 2009”, będący kwerendą wyników badań, dotyczących wykorzystania Internetu w Polsce na terenach wiejskich.

2) Raport o stanie wykorzystania środków unijnych, przeznaczonych na projekty budowania społeczeństwa informacyjnego.

Prowadzono prace nad nowym układem treści i prezentacji zasobów programu e-VITA i obecnie serwis w przejrzysty sposób prezentuje Metodę e-VITA i zasoby programu. Od października 2010 do końca sierpnia 2011 serwis odwiedziło ponad 27 500 unikalnych użytkowników.

W ramach programu e-VITA III przekazano dotację Fundacji Ośrodka KARTA, przeznaczoną na organizację konkursu „Historia bliska”. Dotacja w wysokości 65 000 zł pochodzi ze środków Polsko Amerykańskiej Fundacji Wolności, przekazanych dodatkowo na ten cel. Materiały wypracowane w ramach konkursu były prezentowane na Witrynie Wiejskiej.

Ważnym zadaniem było inicjowanie debaty publicznej na temat barier w wykorzystaniu środków Unii Europejskiej przeznaczonych na rozwój ICT na terenach wiejskich. Zorganizowano 6 debat okrągłego stołu w czasie których w gronie kilkunastu osób, samorządowców, ekspert, operatorów, strony rządowej rozmawiano w jaki sposób usprawnić proces aborcji środków unijnych oraz jakie zmiany należałoby wprowadzić, aby ten proces przebiegał sprawniej. Wiele z postulatów, które padały czasie debat było wprowadzanych w życie.

Wyniki debat były cytowane przez media m.in.: Rzeczpospolita, tygodnik Computerworld, Serwis Samorządowy PAP, NGO.PL, Polsat News, Polsat Biznes, Program Pierwszy Polskiego Radia. Rekomendacje oraz wnioski z debat trafiły do przedstawicieli rządu, ministerstw, wójtów oraz burmistrzów.

Ponadto uczestniczono w konsultacjach dotyczących dokumentów, przygotowanych przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji: rozporządzenia MSWiA w sprawie zmian w realizacji konkursu w ramach działania 8.4 PO IG (to program dla małych operatorów przeznaczony na wsparcie budowy „ostatniej mili” na terenach nieatrakcyjnych dla biznesu) oraz stanowiska Rządu RP wobec Europejskiej Agendy Cyfrowej.

O ile pierwszej oraz drugiej edycji programu wypracowano model informatyzacji gminy, tak w e-VITA III starano się pokazać, że model ten można wprowadzać na terenie związków gmin. Zebrane doświadczenie w pierwszych edycjach programu stanowiły podstawę do stworzenia ośrodka opiniotwórczego. Program e-VITA stał się rozpoznawalną marką zarówno wśród samorządowców, operatorów telekomunikacyjnych, ale także w mediach i urzędach centralnych. Projekty zrealizowane w ramach pierwszej i drugiej edycji były promowane w czasie spotkań i konferencji i służyły za przykład potwierdzający innym samorządom, że budowa społeczeństwa informacyjnego jest możliwa. Stale podkreślano konieczność współpracy pomiędzy samorządem a operatorem telekomunikacyjnym. Samorzady otrzymały wiedzę (np. w publikacjach) na temat możliwych ścieżek postępowania z operatorem telekomunikacyjnym i mogą skuteczniej dopasowywać plany budowy sieci do swoich potrzeb. W wydawanych materiałach, w trakcie konferencji i spotkań podkreślano, że samorzady mogą budować popyt na usługi w sieci np. poprzez szkolenia dla mieszkańców, stronę internetową gminy, usługi e-urzędu.

2.4. Konkursy dotacyjne

2.4.1. Ochrona bioróżnorodności naszą szansą - 2011

Celem konkursu jest ochrona zagrożonych gatunków zwierząt i roślin oraz ich siedlisk lub rodzimych ras zwierząt hodowlanych i rodzimych gatunków roślin uprawnych i ozdobnych połączona z aktywizacją społeczną mieszkańców wsi i małych miasteczek. Działania podejmowane w ramach projektu miały przyczyniać się do odradzania lub zachowania

różnorodności gatunkowej i siedliskowej. W działaniach tych należało wykorzystać lokalne zasoby przyrodnicze, kulturowe, organizacyjne i materialne.

Beneficjentami byli mieszkańcy osiedli popegeerowskich, wsi i miasteczek nie większych niż 6 tys. mieszkańców. W konkursie mogły brać udział organizacje pozarządowe (zarejestrowane lub w trakcie rejestracji), organizacje religijne, parafie, kluby sportowe (opisane w Art.3.3.4. Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie) niepubliczne instytucje opiekuńczo-wychowawcze, spółdzielnie socjalne, świetlice wiejskie. Na konkurs nadesłano 123 projekty, spośród których 31 nie spełniało wymogów formalnych opisanych w ogłoszeniu konkursowym. Z pozostałych 92 wyłoniono grupę 66 wniosków i przedstawiono je do oceny Komisji Konkursowej, która wyróżniła 32 projekty i przyznała na ich realizację dotacje w wysokości od 4.160,- zł do 10. 000,- zł. Wszystkie nagrodzone projekty są w fazie realizacji, której koniec przewidywany jest najpóźniej na listopad 2012. W celu zwiększenia bezpieczeństwa przebiegu projektów nagradzanych dotacją, zdecydowano o konieczności uczestnictwa osób odpowiedzialnych za ich realizację w warsztatach organizowanych przez FWW pt.: „Zarządzanie projektami społecznymi” (20 organizacji) i „Księgowo prawne podstawy zarządzania wiejską organizacją” (1 organizacja).

W ramach popularyzacji idei ochrony ras rodzimych, w przygotowaniu są dwa filmy, mówiące o koniach polskiej rasy zimnokrwistej linii konie sokólskie i pszczołach środkowoeuropejskich linii pszczoła augustowska, oraz o programach rolno środowiskowych i programach ochrony zasobów genetycznych, którymi objęte są te rasy.

2.5. Konkursy internetowe

2.5.1. Poznawaj Polskę 2011, www.know-poland.org

Internetowy konkurs Poznawaj Polskę / Know Poland, skierowany jest do młodzieży uczęszczającej do gimnazjów w miejscowościach do 20 tys. mieszkańców. Ma on na celu przybliżenie uczniom wiedzy o Polsce, a także zachęcenie do używania Internetu jako źródła wiedzy z zakresu różnych dziedzin - narzędzia pomocnego w rozwoju intelektualnym.

Konkurs wystartował w październiku 2010 r. i składał się z trzech etapów. Do udziału w konkursie zarejestrowało się około 800 uczniów. W pierwszej rundzie uczestnicy mieli za zadanie odpowiedzieć na 80 pytań testowych. Odpowiedzi udzieliło około 400 osób. Z tej grupy wyłoniono około 180 osób, które zostały zakwalifikowane do II etapu, polegającego na rozwiązaniu następnych 30 pytań testowych. Prawidłowych odpowiedzi udzieliło 77 uczestników. W III etapie uczestnicy mieli przygotować rozprawkę na jeden z wybranych tematów. Eseje były oceniane przez komisję, która wyłoniła 31 laureatów. Zwycięzcą konkursu Know Poland 2011 został Karol Zając, który otrzymał największą liczbę punktów w III etapie. W pierwszej trójce znaleźli się również Adrianna Ciesielska oraz Jakub Grzyb, zdobywając taką samą liczbę punktów.

Nagrodą dla laureatów, którzy pomyślnie przeszli III etap był pobyt w Warszawie, trwający trzy dni (m.in. zwiedzanie Warszawy, „Nędznicy” w Teatrze Roma). Oprócz tego laureaci otrzymali także nagrody pieniężne (1000 zł.) oraz dyplomy i książki.

W roku 2011 wprowadzono nowy typ pytań testowych. W treści pytania podawano link do tekstu lub filmu (np. sfilmowanego wykładu czy dyskusji) znajdującego się w Internecie. By udzielić odpowiedzi należało uważnie i ze zrozumieniem przeczytać tekst lub obejrzeć film; okazało się, że pytania te są dla młodzieży bardzo trudne. Analiza wyników odpowiedzi na poszczególne pytania pokazuje, że młodzież dużo lepiej niż kilka lat temu radzi sobie z wyszukiwaniem nawet stosunkowo trudno dostępnych informacji, natomiast uważna lektura (lub wysłuchanie) dłuższego tekstu i posłużenie się zawartymi tam informacjami do wybrania

prawidłowej odpowiedzi stwarza duże kłopoty. Obserwacja ta znajduje potwierdzenie w badaniach dotyczących kompetencji polskich uczniów. Pod koniec września 2011 ogłoszono kolejną edycję konkursu. Projekt zakończy się wiosną 2012 r. spotkaniem laureatów w Warszawie.

2.5.2. Poznaj Amerykę 2011 / Know America 2011 - www.know-america.org/

Internetowy konkurs Know America jest corocznym projektem mającym na celu przybliżenie licealistom historii i szeroko pojętej kultury Stanów Zjednoczonych, a także promowanie Internetu jako źródła wiedzy z zakresu różnych dziedzin - narzędzia pomocnego w rozwoju intelektualnym. Zwycięzca ósmej edycji Know America, Bartosz Borowski, został zaproszony do udziału w letnim instytucie dla młodzieży *The Benjamin Franklin Transatlantic Fellows Initiative* organizowanym przez Wake Forest University w Winston-Salem w stanie Karolina Północna w USA. Zdobywcy kolejnych dwóch miejsc otrzymali zaproszenia do odbycia stażu w ambasadzie amerykańskiej (Anna Szudek) i w Américan Chamber of Commerce w Warszawie (Maciej Gębka). Wyróżniono jeszcze dwie osoby, Agnieszkę Wisłę i Kacpra Ciepielewskiego, które nagrodzono stypendiami wynoszącymi 4000 zł ufundowanymi przez Fundację Wspomagania Wsi. Nagrodą dla wszystkich uczestników, którzy pomyślnie przeszli II etap był pobyt w Warszawie. W przypadku laureatów konkursu trwał on cztery dni, aby mogli wziąć udział w III etapie, który miał na celu wyłonienie zwycięskiej trójki. Finalistów zaproszono na trzy dni. Kluczowym wydarzeniem dla obu grup było spotkanie w ambasadzie USA, gdzie uczestnicy otrzymali dyplomy oraz książki związane z tematyką konkursu. Oprócz tego dla wszystkich przygotowano wiele atrakcji i ciekawych spotkań.

Przygotowania do ogłoszenia kolejnej, ósmej edycji konkursu trwały od września 2010 roku. Program wystartował w październiku 2010 r. i składał się z trzech etapów. Do udziału w konkursie zarejestrowało się 800 uczniów. W pierwszej rundzie uczestnicy konkursu mieli za zadanie odpowiedzieć na 80 pytań testowych, połowa była w języku angielskim. Odpowiedzi udzieliło 434 osoby. Z tej grupy wyłoniono 66 osób, które zostały zakwalifikowane do drugiego etapu, polegającego na napisaniu eseju na jeden z 15 zaproponowanych tematów. Po drugim etapie wyłoniono 27 osób, które zaproszono na spotkanie w Warszawie. W trzecim etapie wzięło udział 16 osób. Składał się on z testu i części ustnej, która polegała na rozmowie z komisją. Na podstawie wyników uzyskanych z obu części, jury wyłoniło zdobywców głównych nagród.

Na podstawie ewaluacji wypełnionych przez uczestników spotkania można stwierdzić, że byli oni bardzo zadowoleni z pobytu w Warszawie. Poszerzyli swoje horyzonty i wzbogacili się o nowe doświadczenia, takie jak rozmowa z amerykańskimi dyplomatami, uczniami szkoły amerykańskiej czy obejrzenie musicalu „Nędznicy”. Młodszy uczestnicy deklarują przystąpienie do konkursu także w przyszłorocznej edycji.

2.5.3. Atlas wsi - www.atlaswsi.pl

Celem tego ogłoszonego w 2009 r. konkursu było zachęcenie młodzieży gimnazjalnej do zebrania informacji i zdjęć na temat własnej okolicy i umieszczenie ich w Atlasie. Młodzież miała pracować w kilkuosobowych zespołach pod opieką nauczyciela. W 2011 roku konkurs ogłoszono w pierwszym kwartale.

Zespoły uczniów miały ok. 4,5 miesiąca na zebranie, opracowanie i umieszczenie w Atlasie informacji o wybranych miejscowościach. Zarejestrowało się ok. 80 zespołów. Z tego ok. 60 faktycznie wykonało pracę. Najwięcej zespołów zgłosiło się z województwa mazowieckiego, podkarpackiego, pomorskiego i kujawsko-pomorskiego. Z ok. 300 miejscowości umieszczonych przez młodzież w Atlasie wybrano do oceny przez komisję 170, które spełniały warunek wymieniony w regulaminie (uzupełnione wszystkie zakładki). W obecnej edycji konkursu w porównaniu do poprzedniej widać większą świadomość w kwestii

podawania źródeł, z których uczestnicy czerpią zamieszczane informacje. Można także zauważyć nowe ciekawe zjawisko – wstawianie do Galerii miejscowości zdjęć (skanów) pochodzących z domowych archiwów, lokalnych przepisów kulinarnych, historii i wywiadów.

Zwycięzcami konkursu zostały (równorzędnie) trzy zespoły o następujących loginach: klasa_druga (Kossów, Radków, Dzierzgów, Bieganów), TeamGLK (Golkowice, Podstolice, Wrząsowice, Ochojno) oraz sekretariat (Dobków, Sokołowiec, Lubiechowa, Rząśnik).

Szczególne wysoko oceniono także miejscowości: Pietrowice Wielkie, Psary, Jaraczewo, Goraj, Ściborzycze Wielkie, Licze, Wojcieszków, Adamowo, Wygnanów, Żegocin, Bukowiec, Jedlińsk, Piecewo i Płowężek.

W sumie w konkursie ocenionych zostało 170 miejscowości zgłoszonych i opisanych przez 45 zespołów (w ocenie nie brano pod uwagę miejscowości opisanych pobieżnie i niezgodnie z regulaminem). Nagrodą dla zwycięzców była trzydniowa wycieczka do Warszawy, zorganizowana w czerwcu 2011 r.

2.6 Debaty organizowane przez Fundację

Poprzez debaty Fundacja włącza się w dyskusję o lepszym otoczeniu prawnym i instytucjonalnym dla organizacji, które realizują inicjatywy społeczne i gospodarcze. W 2010 roku miały miejsce trzy takie debaty. Jedna dotyczyła realizacji w Polsce inicjatywy LEADER, druga e-administracji, trzecia zaś tzw. „Megaustawie”. LEADER to ważny program mający na celu rozwój terenów wiejskich – niestety w Polsce jest realizowany bardzo nieefektywnie. Z kolei e-administracja to w warunkach oddalenia mieszkańców wsi od urzędów administracyjnych może stworzyć szansę na lepsze – tańsze życie na wsi.

2.6.1. Leader czy można lepiej

Cele debaty, określone w zaproszeniu wysłanym do uczestników, zostały opisane następująco: Jest początek 2011 roku, pora spojrzeć, jak wygląda program LEADER, tu i teraz. Mamy nadzieję, że debata pozwoli nam lepiej zrozumieć efekty programu. Co można poprawić i z czego należałoby zrezygnować, jakie opinie prezentowane są z różnych perspektyw i z różnych punktów widzenia. Być może sama debata i wnioski z niej wynikające będą impulsem do poprawy systemu wdrażania jeszcze w obecnym okresie programowania.

Uczestnikami debaty było 20 osób zaangażowanych w realizację programu: przedstawiciele organizacji wchodzących w skład Lokalnych Grup Działania (samorządy, organizacje pozarządowe, biznes), przedstawiciele biur LGD, przedstawiciele urzędów marszałkowskich, przedstawiciele Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, przedstawiciele Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Jednym z uczestników był przedstawiciel Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika prowadzącego badania inicjatywy LEADER. Mimo wcześniejszego potwierdzenia, na debatę nie przyszedł przedstawiciel Ministerstwa Rozwoju Regionalnego. Debata potwierdziła, niestety, że w Polsce nie są realizowane zasady tej inicjatywy mającej na celu rozwój inicjowany lokalnie. Fundacja przygotowała nie tylko raport, ale też uwagi, które zostały przesłane do odpowiedzialnych za wdrażanie LEADERa oraz zaprezentowane (raport i uwagi) na konferencji międzynarodowej w Koszęcinie w październiku 2010.

2.6.2. Perspektywy rozwoju elektronicznej administracji w Polsce

Podczas spotkania uczestnicy przyjrzeni się bliżej barierom prawnym, organizacyjnym, finansowym, a także tym związanym z praktyką informatyzacji samych urzędów. Próbowano znaleźć odpowiedzi na pytania: czego obywatel potrzebuje od administracji elektronicznej oraz jakie elementy elektronicznej administracji konieczne są do sprawnego zarządzania samorządem, regionem i wreszcie – państwem.

W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele urzędów centralnych, urzędów marszałkowskich, samorządów lokalnych oraz eksperci. Owocem wspólnej dyskusji jest raport zawierający listę barier i rekomendowanych przez uczestników sposobów ich przezwyciężenia. Raport został przedstawiony także osobom w administracji rządowej. Główny wniosek z debaty to brak centralnie usytuowanego ośrodka odpowiedzialnego za wprowadzenie e-administracji.

2.6.3. Jak Megaustawa zmieniła proces budowy społeczeństwa informacyjnego w Polsce?

Bezpośrednim powodami zorganizowania debaty było z jednej strony - przyspieszenie procesu inwestowania w budowę infrastruktury łączności elektronicznej, z drugiej zaś - wciąż mała świadomość znaczenia informatyzacji dla lokalnego rozwoju wśród przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego. Organizatorami spotkania, które odbyło się w dniu 19 października 2011 r. była Fundacja i Mazowieckie Stowarzyszenie Gmin na Rzecz Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego .

W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele: samorządów lokalnych, operatorów teleinformatycznych, izb gospodarczych zrzeszających operatorów, MSWiA, UKE, organizacji pozarządowych oraz niezależni eksperci.

Omawiane były konsekwencje wprowadzenia Ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, zwanej potocznie „Megaustawą” lub ustawą szerokopasmową. Ustaliła ona nowe ramy prawne dla budowy sieci szerokopasmowych w polityce publicznej. Samorządom przypisano zadania związane z budową infrastruktury telekomunikacyjnej, czyli zapewnieniem mieszkańcom dostępności nowoczesnych usług informacyjnych oraz zmieniono szereg przepisów warunkujących przebieg inwestycji telekomunikacyjnych. Niestety, ustawa czytana dzisiaj, nie poprzedzona wyjaśnieniami, nie daje odpowiedzi, po co budujemy sieci szerokopasmowe, a tym samym nie wyjaśnia, dlaczego została uchwalona. To konsekwencja działań rządu, który wysyła w sprawach sieci szerokopasmowych niejednolite sygnały. Brakuje jednoznacznego przekazu, który motywowałby samorządy, autonomiczne w kształtowaniu polityki.

Uczestnicy poddali pod publiczną dyskusję istotne problemy i rekomendacje, zakładając, że ewentualna nowelizacja ustawy szerokopasmowej weźmie je pod uwagę. Brakuje jednoznacznego przekazu, który motywowałby samorządy, autonomiczne w kształtowaniu polityki lokalnej, do potraktowania technologii informacyjnych jako narzędzi pobudzających rozwój gospodarczy i tworzących nowe miejsca pracy. W rezultacie samorządy w większości mają trudność w rozumieniu ustawy szerokopasmowej, szczególnie przy złożonym systemie regulowania rynkiem.

Organizatorzy uporządkowali zgłaszane postulaty i wskazali ich odbiorców.

2.7. Wydawnictwa

2.7.1. Rzecz o dziedzictwie na wsi. Rady, przykłady, informacje

Publikacja ta ma inspirować do podejmowania konkretnych działań, służących ochronie dziedzictwa kulturowego i wykorzystaniu jego potencjału w rozwoju lokalnym. Opowiada o tym, jak mądrze posługiwać się dziedzictwem dla dobra nas, współczesnych, i jak dzięki temu zachować je dla naszych dzieci i wnuków. Książka jest skierowana przede wszystkim do wspólnot lokalnych, a więc do władz samorządowych, do organizacji, do liderów, i wreszcie do każdego, kto choć przez chwilę poczuł się spadkobiercą wszystkiego tego, co nas otacza.

Książkę zredagował zespół: Justyna Duriasz-Bułhak, Anna Potok, Krystian Połomski. Wydano w nakładzie 5000 egzemplarzy, dostępna jest także w formacie eBooka (<http://www.fundacjawspomaganiawsi.pl/ebook/rzecz-o-dziedzictwie/>).

2.7.2. Aby na wsi było ładniej

Publikacja powstała z myślą o działaczach samorządowych i lokalnych liderach, jak również mieszkańcach polskich wsi, budujących nowe domy oraz wszystkich tych, którzy chcą w poprawny sposób kształtować swoje otoczenie. Aby wyrobić sobie odpowiedni stosunek do wiejskiego dziedzictwa, a następnie właściwie to dziedzictwo zagospodarować, należy zająć się następującymi kwestiami: inwentaryzacją (co to jest?); waloryzacją (jakie to jest?); wytycznymi (co zrobić?); planem (jak to zrobić?). Są to cztery podstawowe kroki metody jednostek i wewnątrz architektoniczno-krajobrazowych. Układ książki odzwierciedla kolejne etapy postępowania uwzględniającego tą zasadę. W 2011 r. książkę dodrukowano w nakładzie 2000 egzemplarzy. Autor: - Piotr Chilik.

2.7.3. 20 kroków do użytecznego serwisu internetowego gminy, regionu, miejscowości

W przygotowaniu było wznowienie i uaktualnienie trzeciej części poradnika „Ostania mila” dla lokalnych operatorów sieci internetowych

2.8. Serwisy internetowe

2.8.1. Internet na wsi

Serwis Internet na wsi, poświęcony problematyce budowy społeczeństwa informacyjnego, stanowi integralną część Witryny Wiejskiej od początku jej powstania. Zadaniem serwisu jest prezentacja tematów związanych z realizacją programu e-VITA. Odbiorcą treści są przede wszystkim samorządowcy, lokalni przedsiębiorcy i organizacje pozarządowe wspierające rozwój Internetu na wsi.

W 2011 roku w serwisie zamieszczono 500 wiadomości w obejmującym cztery rubryki dziale Aktualności: - publicystyka, e-ViTA III, Megaustawa, Polska i Świat.

W serwisie zamieszczane były ponadto materiały wypracowane podczas organizowanych przez Fundację debat „okrągłego stołu a także szczegółowa relacja z X Ogólnopolskiego Spotkania Organizacji Działających na Obszarach Wiejskich w Marózie .

Redaktor serwisu uczestniczył w konferencjach i spotkaniach, np. *Jak, kiedy i dokąd szerokim pasmem, Sektor 3.0 Technologie w organizacjach pozarządowych* oraz w spotkaniach NetWtorek z których sporządzano notatki prasowe.

Na łamach serwisu odbyło się 6 internetowych dyskusji z udziałem ekspertów: Użyteczny portal lokalny (Barbara Łukasik-Kwiatkowska), Perspektywy rozwoju elektronicznej administracji w Polsce

(Mariusz Cykowski), Usługi lokalnych sieci WiFi (Wiesław Baług), Wolny Internet – do czego nam jest potrzeby? (Jarosław Lipszyc), „Ostatnia mila” oczami lokalnego operatora ,(Marek Kujawa) i Internet na obszarach chronionych (Sławomir Kosieliński).

W serwisie w dziale „Biblioteka” zamieszczono nowy poradnik oraz prezentacje: Barbara Łukasik-Makowska, Jolanta Sala, Portal lokalny. 20 kroków do użytecznego serwisu internetowego gminy, regionu, miejscowości, Anna Radziejowska, Handel przez Internet, Anna Radziejowska, Jak kupować w Internecie i Wiesława Kwiatkowska, E-administracja w liczbach.

Nadal prowadzono prace nad wyeksponowaniem i przejrzystym rozkładem zasobów programu e-VITA. Rozbudowano również wirtualną bibliotekę, która liczy obecnie liczy 51 materiałów (publikacji, prezentacji i artykułów):

Od stycznia do końca grudnia 2011 roku serwis odwiedziło ponad 33 500 unikalnych użytkowników.

2.8.2. Witryna Wiejska

Witryna Wiejska powstała w ramach Programu e-VITA. Celem portalu jest dostarczenie poszukiwanej wiedzy aktywnym społecznościom wiejskim. Hasłem przewodnim serwisu jest „Wsparcie dla aktywnych społeczności lokalnych”. Grupą docelową portalu są mieszkańcy

wsi i małych miast, aktywni gospodarczo i społecznie. Ze względu na rodzaj aktywności, użytkowników witryny można określić jako:

- Działających społecznie lub planujących podjęcie tego typu działań. Są to:

- a) Członkowie lokalnych organizacji pozarządowych, w tym także KGW i OSP.
- b) Członkowie grup nieformalnych działających na rzecz społeczności lokalnej.
- c) Pracownicy urzędów gminy i jednostek podległych, zajmujący się działalnością na rzecz społeczności lokalnej – w tym pracownicy GOK, świetlic.
- d) Nauczyciele działający na rzecz społeczności lokalnej.
- e) Młodzież działająca na rzecz społeczności lokalnej.

- Aktywnych gospodarczo lub planujących podjęcie pozarolniczej działalności gospodarczej. Oprócz grupy zdefiniowanej powyżej, Witryna jest cennym źródłem informacji dla:

- Osób niepełnosprawnych zainteresowanych wykorzystaniem nowoczesnych technologii do pracy i nauki.

- Osób zainteresowanych zdobywaniem wiedzy przez Internet – e-learning, oraz pracy przez Internet – telepraca.

- Mieszkańców miast aktywnych społecznie lub planujących podjęcie tego typu działań, szukających pomysłów na działalność społeczną.

- Mieszkańców miast aktywnych gospodarczo – tj. osoby prowadzące lub planujące podjęcie działalności gospodarczej.

W roku 2011 charakter publikowanych materiałów ewaulował w kierunku wartościowych tekstów edukacyjnych, uporządkowanych poprzez realizację kolejnych tematów miesiąca, poruszających najważniejsze zagadnienia dla życia i rozwoju wiejskich społeczności lokalnych.

Oprócz materiałów metodycznych na portalu publikowana jest również publicystyka. Są to teksty opisujące wartościowe lokalne inicjatywy i ludzi którzy swoją pasją zmieniają świat wokół siebie, są przykładem dla innych i źródłem inspiracji dla swoich społeczności.

Identyfikacja potrzeb Internautów, użytkowników Witryny Wiejskiej odbywała się poprzez dyskusje podczas bezpośrednich spotkań, przy okazji warsztatów, wyjazdów terenowych i cyklicznych spotkań organizacji wiejskich w Marózie. Innym źródłem informacji są listy do redakcji i komentarze czytelników pod artykułami publikowanymi na Witrynie Wiejskiej. Wszystkie sugestie i propozycje są omawiane podczas cyklicznych kolegiów redakcyjnych, w których oprócz członków redakcji uczestniczą również pracownicy Fundacji Wspomagania Wsi. Jednym z założeń strategii rozwoju Witryny Wiejskiej była zmiana odbioru i wizerunku słowa wiejski na pozytywny, nowoczesny. Witryna Wiejska poprzez swą formę i treść przedstawia wieś, jako miejsce interesujące, pełne inspiracji i tradycji, a jednocześnie nowoczesne, zamieszkałe przez ludzi twórczych, aktywnych i dynamicznych.

W okresie sprawozdawczym rozbudowano zasoby Witryny Wiejskiej zgodnie ze strategią jej rozwoju. Przygotowano i opublikowano 14 poradników:

Środki na realizację projektów wspierających rozwój Seniorów

Poradnik dla trenerów i organizatorów szkoleń komputerowych dla seniorów

Gdzie znaleźć fundusze na projekty transgraniczne i wymiany?

Stypendia, staże i wolontariat zagraniczny

Środki na realizację projektów wspierających rozwój dzieci i młodzieży na terenach wiejskich Źródła dotacji na projekty dotyczące edukacji nieformalnej młodzieży Kompendium wiedzy o założeniu i prowadzeniu świetlicy profilaktyczno- wychowawczej

Dotacje i kredyty dla młodych osób, które chcą rozpocząć własny biznes na wsi Dotacje i kredyty dla młodych osób, które chcą rozpocząć własny biznes na wsi – część 2 Uwarunkowania dotyczące organizacji i prowadzenia gospodarstwa agroturystycznego Co to jest biznesplan? Podstawowe części biznesplanu Wybrane fundusze dla projektów z zakresu ochrony i rozwoju dziedzictwa kulturowego wsi Zasady ubiegania się o dotacje ze środków publicznych na zadania z zakresu kultury

- 292 artykułów;
- 852 informacji do rubryki „Warto przeczytać”;
- 642 ilustracje do zajawek i artykułów;
- 24 filmy;
- 37 nowych wpisów organizacji i opisy 16 projektów dodano do Atlasu Inicjatyw;
- 28 odpowiedzi na pytania Internautów do rubryki Ludzie Listy Piszą;

Opracowano i opublikowano nowe serwisy:

Zwierzęta na wsi

<http://www.witrynawiejska.org.pl/strona.php?p=3106>

Popscreen – Filmoteka Witryny Wiejskiej

<http://www.popscreen.com/WitrynaWiejska/playlists>

Opracowano i opublikowano nowe rubryki:

- Moje sołectwo- Informacje dla sołtysów i rad sołeckich;- Program Leader.

Opracowano i opublikowano nowe rubryki specjalne:

Projekt ustawy o zrzeszeniach;

Wybory sołtysów i rad sołeckich;

Gala X- lecia Programu RÓWNAĆ SZANSE.

Opracowano i opublikowano nowe tematy miesiąca:

Stycznia - Edukacja dla seniorów;

Lutego- Bioróżnorodność;

Marca – Współpraca międzynarodowa;

Kwietnia – Program Leader;

Maja/Czerwca - Przyszłość, młodzież, wieś, wyzwania;

Lipca/Sierpnia – Wakacje w Polsce;

Września - Człowiek przedsiębiorczy;

Października – Edukacja finansowa;

Listopada/Grudnia - Dziedzictwo kulturowe.

Witryna Wiejska była patronem medialnym 6 wydarzeń, z których opublikowano relacje: Międzynarodowa Konferencja "Podejście Leader po roku 2013 wobec nowych wyzwań dla rozwoju obszarów wiejskich Europy";

Gala X-lecia Programu "Równać Szanse";

X Spotkanie Organizacji Działających na Obszarach Wiejskich MARÓZ 2011;

III Edycja konkursu "Polska wieś - dziedzictwo i przyszłość";

Debata okrągłego stołu pt. „LEADER, CZY MOŻNA LEPIEJ?”;

Debata okrągłego stołu pt. „Megaustawa kontra samorząd i operatorzy”.

Sprawozdawczość wewnętrzna– w roku 2011 za zespół Witryny Wiejskiej przygotowano i oddano 17 raportów;

zewnętrzna - prawie 20 tysięcy użytkowników i organizacje lokalnych otrzymało 12 comiesięcznych biuletynów Witryny Wiejskiej w wersji do druku i 12 elektronicznych biuletynów FWW.

Aktywność Internautów przejawia się w odwiedzaniu Witryny Wiejskiej, pisaniu listów do redakcji, kontaktach telefonicznych z redaktorami. Wiele wiejskich organizacji lokalnych przesyła ogłoszenia o swoich działaniach z prośbą o ich publikację na Witrynie Wiejskiej. Utrzymanie średnio prawie 40 tysięcy unikalnych użytkowników każdego miesiąca, powtarzalne otrzymywanie propozycji reklamowych od domów mediowych oraz przesyłane przez Internautów opinie nt. portalu, świadczą o dużym zainteresowaniu tematyką poruszaną na Witrynie Wiejskiej i o właściwym kierunku jego rozwoju.

Szczegółowe statystyki oglądalności: Unikalni użytkownicy: 446 382, Wizyty: 602 204, Odsłony: 1 235 471

3. Plany na przyszłość

W 2012 roku fundacja będzie kontynuować większość działań prowadzonych w 2011 roku. Program wszechnica.org.pl będzie uzupełniony o możliwość ukończenia różnych cykli edukacyjnych dla mieszkańców wsi.(?) Pojawią się nowe wykłady. Będą kontynuowane i rozwijane szkolenia z różnych dziedzin. Fundacja będzie organizowała debaty mające na celu rozwiązania ułatwiające odejmowanie przez mieszkańców wsi inicjatyw społecznych i ekonomicznych, ułatwienie dostępu do Internetu, czy rozwiązania prawne.

Poradnik o wykorzystaniu wiejskiego dziedzictwa kulturowego („Rzecz o dziedzictwie na wsi”) będzie promowany na specjalnie zorganizowanych konferencjach na ten temat.

Finanse

4. Informacja o uzyskanych przychodach

dotacje i darowizny	968 528,64
% od pożyczek PWP	138 350,73
% a vista	6 417,98
% od lokat terminowych	645 010,04
% od papierów wartościowych	4 329 787,77
% ustawowe otrzymane	142 780,33
różnice kursowe	598 635,76
spisane drobne salda	586,94
spłaty należności zasądzonych i spornych	201 168,75
zwrot przez dłużników kosztów sądowych i komorniczych	50 447,57
otrzymane odszkodowania	0,00
otrzymane dywidendy	617 917,66
zwroty dotacji wypłaconych w poprzednich latach	10 436,39
wynagrodzenie płatnika	1 254,64
sprzedaż samochodu osobowego	16 500,00
spłaty pożyczek	16 649 776,95
Razem przychody	24 377 600,15

5. Informacja o ponoszonych kosztach

realizacja celów statutowych	19 215 659,06
koszty ogólno-administracyjne	1 860 614,28
spłata pożyczki PL-480 i odsetek	3 094 986,672
różnice kursowe	84,15
inne koszty finansowe	70 272,20
zapłacone składki na rzecz innych organizacji	25 511,00
opłaty sądowe i komornicze	16 865,22
zwrot dotacji do ANR	1 527,33
pozostałe koszty operacyjne	899,78
zakup środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	91 014,61
zapłacony podatek dochodowy za 2011 r.	165,85
Razem	24 377 600,15

6. Dane o liczbie zatrudnionych osób i wynagrodzeniu

6.1. Zatrudnienie na 31.12.2010 r.

Stanowisko	w osobach na 31.12.11	w etatach na 31.12.11	średnioroczne w etatach
Przewodniczący Rady	1,00	0,20	0,20
Prezes	1,00	1,00	1,00
Członkowie Zarządu	2,00	2,00	2,00
Razem Zarząd	4,00	3,20	3,20
Główny Księgowy	1,00	1,00	1,00
Główni specjaliści	7,00	5,55	5,60
Specjaliści	5,00	5,00	5,00
Samodzielni Pracownicy	14,00	13,25	12,81
Pomocniczy Pracownicy	1,00	1,00	1,00
Sprzątaczką	0,00	0,00	0,00
Razem pracownicy	28,00	25,80	25,41
Ogółem	32,00	29,00	28,61

6.2. Dane o kwocie wynagrodzeń

Wynagrodzenia osobowe wypłacone w 2010 r.	3 480 038,70
Wynagrodzenia wypłacone Członkom Zarządu i Przewodniczącemu Rady Fundacji	575 177,50
średnie zatrudnienie zarządu w etatach	3,20
6.2.1 przeciętne miesięczne wynagrodzenie zarządu	14 978,58
Wynagrodzenia za posiedzenia Rady Fundacji W Fundacji nie ma systemu nagród i premii	8 524,00
6.2.2. Wynagrodzenia z umów zleceń i o dzieło	293 924,00

6.3. Realizacja celów statutowych

6.3.1 Pożyczki preferencyjne udzielone w 2011 r. przez Fundację	
Pożyczek udzielano na podstawie statutu Fundacji	
Pożyczki na budowę niekonwencjonalnych źródeł energii	1 524 475,88
Mikropożyczki ze środków własnych (2.2.1.)	4 893 000,00
Mikropożyczki za środków PL-480 (2.2.1.)	4 311 000,00
Mikropożyczki ze środków PARP (2.2.1.)	660 000,00
Mikropożyczki program PWP (2.2.1.)	5 579 000,00
Razem	16 967 475,88
6.3.2. Programy Fundacji	
fundusz wspólny – program PWP	363 133,59
program E-VITA	469 711,21
program – FIO POWÓDŹ	99 885,47
program - EDUKACJA FINANSOWA	340 468,74
programy - KONKURSY	572 263,95
programy EDUKACYJNE	1 158 244,29
Programy mikropożyczkowe	1 181 223,61
inne programy	423 793,80
pomoc finansowa bezzwrotna	2 362 132,18

6.4. Informacja o kwotach ulokowanych na rachunkach bankowych

7.4.1. Wykaz współpracujących banków

DnB NORD II O/W-wa, ul. Dubois 5a, 00-184 WARSZAWA
ING Bank Śląski Plac Trzech Krzyży 10/14, 00-950 WARSZAWA
RBS Bank S.A. ul. 1-go Sierpnia 8a, 02-134 WARSZAWA
BGK I O/W-wa, Al. Jerozolimskie 7, 00-955 WARSZAWA
POLBANK Bank EFG, ul. Mokotowska 19, 00-560 WARSZAWA
BZ WBK AIB Asset Management S.A. Plac Wolności 16, 61-739 POZNAŃ
KB PBI IV O/W-wa, Plac Powstańców Warszawy 2, 00-030 WARSZAWA

7.4.2. Rachunki bieżące i pomocnicze stan na 31.12.2009

DnB NORD II O/W-wa, ul. Dubois 5a, 00-184 WARSZAWA

rach. Nr 61 1370 1037 0000 2701 4021 2717	EUR-27,21	120,18
rach. Nr 34 1370 1037 0000 2701 4021 2718	EUR-9,67	42,71

ING Bank Śląski Plac Trzech Krzyży 10/14, 00-950 WARSZAWA

rach. Nr 71 1050 0086 1000 0022 7365 0214		5 000,00
rach. Nr 85 1050 0086 1000 0022 7364 8119		5 000,00
rach. Nr 37 1050 0086 1000 0022 7365 0438		284,81
rach. Nr 26 1050 0086 1000 0022 7365 0636		1 300,28
rach. Nr 18 1050 0086 1000 0022 7365 1071		119,12
rach. Nr 06 1050 0086 1000 0022 7365 1287		138,04
rach. Nr 58 1050 0086 1000 0022 7365 1709		237,69
rach. Nr 39 1050 0086 1000 0022 7365 1857		2 001,54
rach. Nr 79 1050 0086 1000 0022 7365 1446		157,31

RBS Bank S.A. ul. 1-go Sierpnia 8a, 02-134 WARSZAWA

rach. Nr 56 1670 0004 0000 6439 9105 1775		7 284 173,53
---	--	--------------

POLBANK Bank EFG, ul. Mokotowska 19, 00-560 WARSZAWA

rach. Nr 76 2340 0009 9010 9050 0000 0127		507,01
rach. Nr 50 2340 0009 9010 9050 0000 0207		470,43
rach. Nr 20 2340 0009 9010 9030 0000 1203		0,01

BZ WBK AIB Asset Management S.A. Plac Wolności 16, 61-739 POZNAŃ

rach. Nr 83 1090 1867 0000 0000 8342 1037		12 871,76
---	--	-----------

BGK I O/W-wa, Al. Jerozolimskie 7, 00-955 WARSZAWA

rach. Nr 37 1130 1017 0200 0000 0016 8424		7 225,04
---	--	----------

6.4.3. Lokaty terminowe

DnB NORD II O/W-wa, ul. Dubois 5a, 00-184 WARSZAWA		18 670 752,94
ING Bank Śląski Plac Trzech Krzyży 10/14, 00-950 WARSZAWA		3 800 405,15
POLBANK Bank EFG, ul. Mokotowska 19, 00-560 WARSZAWA		0,00
KB PBI IV O/W-wa, Plac Powstańców Warszawy 2, 00-030 WARSZAWA (15 025,58 USD)		51 348,42

6.5. Inwestycje finansowe na dzień 31.12.2011 r.

lokaty w bankach	22 522 506,51
lokaty w dłużnych papierach wartościowych	5 928 786,00
lokaty w obligacjach skarbowych i bonach skarbowych	80 638 266,80
lokaty w akcjach	144 743,84
lokaty w Funduszach Inwestycyjnych ARKA	3 278 215,00

6.6. Informacja o udziałach w spółkach

Wyszczególnienie	Jedn.	ALSYBET Sp. z o.o.			AGROSAK S.A.		
		rok			rok		
		2009	2010	2011	2009	2010	2011
Kapitał zakładowy	tyś. zł	1.249,0	1.249,0	1.249,0	5.890,5	5.890,5	5.890,5
Udział Fundacji	%	61,5	61,5	61,5	93,52	93,5	93,5
Majątek trwały	tyś. zł	2.020,4	1.651,0	1.299,3	16.001,1	15.615,4	14.440,3

Adresy spółek:

ALSYBET Sp. z o.o. – ul. Sienkiewicza 13, 13-306 Kurzętnik
AGROSAK S.A. – ul. Kilińskiego 228, 93-124 Łódź

6.7. Informacja o nabytych nieruchomościach

W okresie sprawozdawczym Fundacja nie nabyła nieruchomości

6.8. Środki trwale i wartości niematerialne i prawne zakupione w 2011 r dla działalności statutowej

komputery szt.4	22 367,91
1 samochód osobowy Opel Astra	43 690,00
1 kamera cyfrowa	4 797
1 ścianka wystawiennicza	4 674,00
1 urządzenie zarządzające siecią	4 552,23
2 licencje na programy komputerowe	10 933,47
Razem	91 014,61

6.9. Dane o wartości aktywów i zobowiązań

<u>Aktywa na dzień 31.12.2011 r.</u>	157 600 566,01
--------------------------------------	----------------

Zobowiązania	37 229 180,84
z tego: pożyczka PL-480	20 777 949,54
z tyt. dostaw	75 755,25
pozostałe zobowiązania wobec pracowników	1 503,31
wobec BGK w ramach programu PAOW	90 372,65
wobec NBP w ramach programu Edukacja Finansowa	544 286,52
wobec MPiPS w ramach programu FIO Powódź	22 502,79

pozostałe zobowiązania	7 830,56
rozliczenia międzyokresowe przychodów	4 443 905,70
fundusz wspólny – program PWP	10 932 567,08
fundusz świadczeń socjalnych	333 649,14
Razem	37 229 180,84

7. Dane o działalności zleconej Fundacji przez podmioty państwowe

Projekt Edukacja Finansowa III – współfinansowany ze środków NBP

otrzymana dotacja do rozliczenia	318 014,54
wydatki 2011	299 775,62
<u>zwrot do NBP w 2011</u>	<u>18 238,92</u>
do rozliczenia	0,00
projekt zakończony i rozliczony	

Projekt Edukacja Finansowa IV – współfinansowany ze środków NBP

otrzymana dotacja 2011	599 999,92
<u>wydatki 2011</u>	<u>55 713,40</u>
do rozliczenia	544 238,52
projekt w trakcie realizacji	

Projekt FIO POWÓDŹ – współfinansowany ze środków MPiPS

otrzymana dotacja 2011	56 760,00
wydatki 2011	34 823,06
<u>przychody - % od rachunku 2011</u>	<u>565,85</u>
do rozliczenia	22 502,79
projekt w trakcie realizacji	

Fundusz wspólny – program pożyczkowy wspierania przedsiębiorczości w woj. podkarpackim

stan funduszu na 01.01.2011	10 913 575,64
przychody funduszu w 2011 r.	391 637,85
<u>wydatki funduszu w 2011 r.</u>	<u>372 646,41</u>
stan funduszu na 31.12.2011 r.	10 932 567,08
projekt w trakcie realizacji	

8. Informacja o rozliczeniach Fundacji z tytułu zobowiązań podatkowych

<u>Podatek dochodowy od osób prawnych za 2011 r.</u>	
podatek należny od otrzymanej dywidendy	165,85
<u>podatek potrącony w 2011 r. przy wypłacie dywidendy</u>	<u>165,85</u>
do zwrotu / do wpłaty w 2011 roku	0,00

Zeżnanie zostało złożone w Urzędzie Skarbowym w obowiązującym terminie.

<u>Podatek VAT od importu usług elektronicznych w 2011 r.</u>	
podatek należny	3 117,00
podatek wpłacony w 2011 r.	3 117,00
do wpłaty / do zwrotu	0,00

Deklaracje zostały złożone w Urzędzie Skarbowym w obowiązujących terminach.

Podatek VAT od zakupów ze środków pomocowych z międzynarodowych instytucji finansowych w 2011 r.

podatek naliczony	1 229,00
podatek zwrócony w 2011 r.	1 229,00
do zwrotu przez Urząd Skarbowy w 2011 roku	0,00

Deklaracje zostały złożone w Urzędzie Skarbowym

Podatek dochodowy od osób fizycznych za 2011 r.

potrącony z wynagrodzeń	402 321,00
pobrane wynagrodzenie płatnika	1 207,00
wpłacono do Urzędu Skarbowego w 2011 r.	4,00
do wpłaty / do zwrotu	0,00

Deklaracja i informacje zostały przekazane do Urzędów Skarbowych

Składki z tytułu ubezpieczeń społecznych, zdrowotnych i Funduszu Pracy za 2011 r.

potrącone ubezpieczonym	381 244,03
obciążające płatnika	410 903,43
wypłacone świadczenia	47 644,10
wynagrodzenie płatnika	47,64
wpłacono do ZUS w 2011 r.	744 455,72
do wpłaty / do zwrotu	0,00

9. Informacja w sprawie przeprowadzanych kontroli

W okresie sprawozdawczym Fundacja nie była poddana kontrolom zewnętrznym.

Załącznik nr 1
do Sprawozdania za rok 2011
Fundacji Wspomagania Wsi

UCHWAŁY
ZARZĄDU FUNDACJI

Warszawa, 2012 r.

Minister Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

ul. Wspólna 30,
00-930 Warszawa

Fundacja Wspomagania Wsi przesyła do łaskawego wykorzystania sprawozdanie z działalności w roku 2011.

Pozostajemy z poważaniem,

Załączniki:

1. Kopie uchwał Zarządu
2. Wydawnictwa Fundacji:

S P R A W O Z D A N I E
z działalności w roku 2011

Fundacja Wspomagania Wsi
Warszawa